

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2006 m. rugsėjo 27 d.*

Byloje T-117/04

Vereniging Werkgroep Commerciële Jachthavens Zuidelijke Randmeren,
įsteigta Zeewolde (Nyderlandai),

Jachthaven Zijl Zeewolde BV, įsteigta Zeewolde,

Maatschappij tot exploitatie van onroerende goederen Wolderwijd II BV,
įsteigta Zeewolde,

Jachthaven Strand-Horst BV, įsteigta Ermelo (Nyderlandai),

Recreatiegebied Erkemederstrand vof, įsteigta Zeewolde,

Jachthaven- en Campingbedrijf Nieuwboer BV, įsteigta Bunschoten-Spakenburg
(Nyderlandai),

* Proceso kalba: olandų.

Jachthaven Naarden BV, įsteigta Naarden (Nyderlandai),

atstovaujamos advokatų T. Ottervanger, A. Bijleveld ir A. van den Oord,

ieškovės,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą H. Van Vliet, A. Bouquet ir A. Nijenhuis,

atsakovę,

palaikomą

Nyderlandų Karalystės, atstovaujamos H. Sevenster ir M. de Grave,

įstojusios į bylą šalies,

dėl 2003 m. spalio 29 d. Komisijos sprendimo 2004/114/EB dėl Nyderlandų pagalbos priemonių, taikomų pelno nesiekiančioms pramoginių laivų prieplaukoms (OL L 34, 2004, p. 63), panaikinimo

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(pirmoji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas R. García-Valdecasas, teisėjai I. Labucka ir V. Trstenjak,
posėdžio sekretorius J. Plingers, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2006 m. gegužės 3 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Bylos aplinkybės

- 1 1998 m. Enkhuizen (Nyderlandai) savivaldybė nusprendė pastatyti naują prieplauką dideliems ir mažiems pramoginiams laivams. Dėl šios naujos prieplaukos statybos turėjo būti uždarytas prie KNZ & RV laivybos klubo esantis priėjimas. Kompensuodama šį uždarymą savivaldybė įgyvendino tris priemones:

— pirma, netoliese ji atidarė naują priėjimą prie KNZ & RV pramoginių laivų prieplaukos,

- antra, kadangi, anot jos, dėl šio naujo priėjimo praplaukiantys laivai turėjo daryti lanką, kad pasiektų esančią KNZ & RV pramoginių laivų priplauką, tai kompensuodama, ji pakėlė dalį netoli šios priplaukos esančio vandens, kad vėliau šis laivybos klubas savo lėšomis galėtų įsirengti 105 laivų švartavimosi vietas,

  - trečia, KNZ & RV laivybos klubui buvo suteikta galimybė iš savivaldybės nusipirkti iškelto vandens plotą (26 000 m²) už tokią pačią m² kainą, kurią pastaroji sumokėjo 1998 m. jį pirkdama iš valstybės.
- 2 Nijkerk (Nyderlandai) savivaldybė buvo 1966 m. pastatytos vietinės pramoginių laivų priplaukos savininkė. 2000 m. pramoginių laivų priplauka buvo privatizuota ir parduota jos nuomininkui, De Zuidwal vietos laivybos klubui. Nuomojamą pramoginių laivų priplauką 1998 m. nepriklausomas ekspertas įvertino 417 477 EUR. Be nuomininko pramoginių laivų priplauka buvo įvertinta 521 847 EUR.
- 3 Prekybos sutartyje, 2000 m. kovo 27 d. sudarytoje tarp šios savivaldybės ir šio laivybos klubo, pastarasis įsipareigojo padengti visas vandens valymo ir dar neatliktų priplaukos įrangos priežiūros darbų sąnaudas. 2000 m. savivaldybė dar neatliktus įrangos priežiūros darbus įvertino 272 268 EUR, o valymo sąnaudas – 145 201 EUR. Savivaldybei išskaičius šias sąnaudas iš pramoginių laivų priplaukos vertės, buvo gauta 0,45 EUR visos priplaukos pardavimo kaina.
- 4 2000 m. Wieringermeer (Nyderlandai) savivaldybė už 7 636 147 EUR pardavė žemę ir vandens plotą *Jachtwerf Jongert BV* (toliau – *Jongert*). Nustatyta žemės ir vandens vertė siekė 5 825 065 EUR (105 211 EUR už vandens plotą ir 5 719 854 EUR už žemę).

Administracinė procedūra

- 5 2001 m. kovo 1 d. laišku *Vereniging Werkgroep Commerciële Jachthavens Zuidelijke Randmeren* (Zuidelijke Randmeren komercinių pramoginių laivų prielaukų asociacijos darbo grupė; toliau – darbo grupė) savo narių (kitų ieškovių šioje byloje) vardu Komisijai pateikė skundą dėl galimo konkurencijos iškraipymo tarp tam tikrų pramoginių laivų prielaukų Nyderlanduose. Nyderlandų pramoginių laivų prielaukos yra valdomos pelno nesiekiančių organizacijų (dažniausiai laivybos klubų) arba privačių įmonių. Pagal darbo grupę, kelios pelno nesiekiančios pramoginių laivų prielaukos gavo valstybės pagalbą laivų švartavimosi vietoms įrengti ir jas prižiūrėti. Taip šioms pramoginių laivų prielaukoms buvo suteikta galimybė praplaukiantiems pramoginių laivų savininkams nuomoti vietas žemesnėmis kainomis.
- 6 Iš pradžių skundas buvo pateiktas tik dėl vieno projekto, vykdomo Enkhuizen. 2001 m. balandžio 11 d. laišku Komisija pateikė kelis klausimus Nyderlandų valdžios institucijoms, į kuriuos jos atsakė 2001 m. gegužės 24 d. laišku.
- 7 Susipažinusi su šia informacija, 2001 m. darbo grupė kelis kartus nusiuntė papildomą informaciją dėl projekto, vykdomo Enkhuizen, ir dėl kitų šešių projektų. 2002 m. vasario 11 d. laišku Komisija paprašė Nyderlandų valdžios institucijų jai pateikti išsamią informaciją apie šiuos septynis projektus.
- 8 Remdamasi gauta informacija Komisija išnagrinėjo septynis projektus ir 2002 m. rugpjūčio 8 d. laišku savo analizės išvadas nusiuntė darbo grupei. Šiame laiške Komisija išskyrė tris projektus, kurie gali būti valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, ir kitus keturis projektus, kurie, Komisijos

manymu, nėra valstybės pagalba šio straipsnio prasme. 2002 m. rugsėjo 3 d. laišku darbo grupė pritarė Komisijos analizei ir pateikė papildomos informacijos apie likusius tris projektus (Enkhuizen, Nijkerk ir Wieringermeer pramoginių laivų priplaukos).

- 9 2003 m. vasario 5 d. laišku Komisija informavo Nyderlandus apie savo sprendimą pradėti EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytą procedūrą dėl likusių trijų projektų. 2003 m. balandžio 22 d. laišku Nyderlandų valdžios institucijos Komisijai pateikė savo pastabas ir naujos informacijos.

- 10 2003 m. kovo 22 d. sprendimas pradėti procedūrą buvo paskelbtas Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje (OL C 69, p. 4). Komisija paragino suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas.

- 11 2003 m. balandžio 16 d. Komisija gavo darbo grupės laišką, kuriame nebuvo nei naujos informacijos, nei papildomų svarbių faktų. Komisija iš trečiųjų šalių negavo jokių pastabų dėl formalios tyrimo procedūros.

- 12 2003 m. spalio 29 d. Komisija priėmė Sprendimą 2004/114/EB dėl Nyderlandų pagalbos priemonių, skirtų pelno nesiekiančioms pramoginių laivų priplaukoms Nyderlanduose (OL L 34, 2004, p. 63; toliau – ginčijamas sprendimas).

13 Šios nuostatos konstatuojamoji dalis numato:

„1 straipsnis

Nyderlandų pagalbos priemonės, skirtos pelno nesiekiančioms Enkhuizen, Nijkerk ir Wieringermeer pramoginių laivų priplaukoms, negali būti laikomos valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Nyderlandų Karalystei.“

Procedūra

14 2004 m. kovo 24 d. ieškovės Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateikė šį ieškinį.

15 Dokumentu, pateiktu Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai 2004 m. rugpjūčio 26 d., pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 116 straipsnio 6 dalį Nyderlandų Karalystė paprašė leisti įstoti į šią bylą Komisijos pusėje. Šis prašymas įstoti į bylą buvo patenkintas 2004 m. spalio 7 d. pirmosios kolegijos pirmininko nutartimi.

- 16 Remdamasis teisėjo pranešėjo pranešimu, Pirmosios instancijos teismas (pirmoji kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį ir šalims nurodė pateikti savo pastabas dėl ieškinio priimtumo, atsižvelgiant į Teisingumo Teismo praktiką valstybės pagalbos srityje.
- 17 Šalys buvo išklaustytos ir atsakė į Pirmosios instancijos teismo pateiktus klausimus per 2006 m. gegužės 3 d. posėdį.

Šalių reikalavimai

- 18 Ieškovės Pirmosios instancijos teismo prašo:
- panaikinti ginčijamą sprendimą ir tam tikroms įmonėms suteiktą pagalbą pripažinti esant neteisėtą,
  - priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.
- 19 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:
- atmesti ieškinį kaip nepriimtina ir bet kuriuo atveju kaip nepagrįstą,

— priteisti iš ieškovių bylinėjimosi išlaidas.

20 Nyderlandų Karalystė palaiko Komisijos reikalavimus.

Dėl priimtinumо

Šalių argumentai

21 Komisija ginčija ieškinio priimtinumą, nors oficialiai nepateikė prieštaravimo dėl priimtumo pagal Procedūros reglamento 114 straipsnį.

22 Pirma, ji abejoja, ar darbo grupės nariai yra konkrečiai susiję su ginčijamu sprendimu EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme. Antra, ji kelia klausimą dėl darbo grupės teisės pareikšti ieškinį.

23 Dėl darbo grupės narių teisės pareikšti ieškinį Komisija mano, kad jeigu jie yra susiję su ginčijamu sprendimu, tai taip pat kaip ir visos kitos komercinės pramoginių laivų prieplaukos.

- 24 Dėl darbo grupės narių vaidmens Komisija per posėdį nurodė, kad vien tik tos aplinkybės, kad ieškovės pateikė skundą, kurio pagrindu buvo priimtas ginčijamas sprendimas, nepakanka, kad ieškovės būtų galima laikyti konkrečiai susijusiomis su šiuo sprendimu. Net jeigu jos pateikė skundą pradėjus procedūrą pagal EB 88 straipsnio 2 dalį, jos su juo yra susijusios kaip konkurentės tik tiek, kiek jų padėtis rinkoje būtų iš esmės paveikta. Komisija, remdamasi veiksniais, į kuriuos atsižvelgė Teisingumo Teismas ir Pirmosios instancijos teismas savo praktikoje, siekia įrodyti, kad tariama pagalba iš esmės nepaveikė ieškovių padėties rinkoje.
- 25 Šioje byloje Komisija nurodo, kad ieškovės yra tik šešios iš didelio pramoginių laivų prielaukų, veikiančių nacionalinėje ir regioninėje rinkoje, skaičiaus, todėl neįrodyta, kad tariama pagalba specifiškai paveikė ieškovių interesus.
- 26 Būtent ieškovės neįrodė, kad apie 200 000 EUR parama Enkhuizen pramoginių laivų prielaukai iš esmės paveikė jų padėtį rinkoje ir joms padarė realią žalą.
- 27 Dėl darbo grupės teisės pareikšti ieškinį Komisija, pirma, primena, kad EB 230 straipsnis nurodo, jog reikia turėti teisinį statusą, norint pareikšti ieškinį. Pagal Nyderlandų civilinį kodeksą (toliau – BW) tokia darbo grupė kaip nagrinėjama šioje byloje, kuri nepatvirtino asociacijos statuto notarinio dokumentu, kuri netgi neįtraukta į bendrovių registrą, turi labai siaurą teisinį statusą. Galimybę pareikšti ieškinį savo narių vardu turi tik asociacijos, turinčios neribotos atsakomybės juridinio asmens statusą. Taigi Komisija mano, kad darbo grupė neturi būti laikoma juridiniu asmeniu EB 230 straipsnio prasme.

- 28 Antra, dėl klausimo, ar darbo grupė yra konkrečiai susijusi, ji remiasi 2002 m. gruodžio 5 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimu *Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum prieš Komisiją* (T-114/00, Rink. p. II-5121), kurio 52 punkte Pirmosios instancijos teismas nurodo principą, pagal kurį asociacija, įsteigta ginti kolektyvinius teisės subjektų grupės interesus, EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme negali būti laikoma konkrečiai susijusia su šios kategorijos bendrus interesus paveikiančiu teisės aktu ir todėl neturi teisės savo narių vardu pareikšti ieškinio dėl panaikinimo, kurio šie negali pateikti individualiai. Asociacija šioje byloje buvo konkrečiai susijusi, nes ji atliko derybininko vaidmenį ir buvo įregistruota.
- 29 Posėdžio metu Nyderlandų Karalystė pateikė papildomas pastabas dėl Komisijos išdėstytų argumentų.
- 30 Dėl darbo grupės narių teisės pareikšti ieškinį Nyderlandų Karalystė, pirma, nurodo, kad ieškovės sudaro tik nedidelę visų regiono komercinių pramoginių laivų prielaukų dalį ir dar mažesnę dalį nacionaliniu arba Europos lygiu. Mažo miesto Enkhuizen savivaldybėje, be prielaukos, kurią valdo jachtų asociacija, apie kurią kalbama šioje byloje, veikia bent dvi komercinės prielaukos. Nė vienos iš šiose dviejose prielaukose veikiančių bendrovių nėra tarp ieškovių. Matyt, šioms prielaukoms, kurios yra pelno nesiekiančios pramoginių laivų prielaukos, gavusios tariamą pagalbą, kaimynystėje, nebuvo padaryta jokios žalos.
- 31 Be to, Komisijos sprendime ir per posėdį užfiksuotas apytikslis 1200 prielaukų Nyderlanduose skaičius vėliau dar išaugo. Atsižvelgiant į tai, kad ieškovės sudaro tik

nedidelę potencialiai susijusių prielaukų dalį, jų padėtis rinkoje neturėtų būti iš esmės paveikta.

32 Antra, Nyderlandų Karalystė ginčija tai, kad ieškovių konkurencinė padėtis vienu ar kitu būdu galėtų būti paveikta. Dėl ieškovių argumento, kad tariama pagalba, suteikta šioms trim prielaukoms, turėjo įtakos jų kainoms, nes komercinės prielaukos sumažino savo kainas, Nyderlandų Karalystė mano, kad daugeliu priešasčių galima paaiškinti, kodėl pelno nesiekiančių prielaukų taikomos kainos yra žemesnės nei taikomos komercinėse prielaukose. Pavyzdžiui, šį skirtumą galima paaiškinti papildomų paslaugų, kaip antai restoranų bei papildomų ir susijusių veiklos rūšių paslaugų siūlymu, savanorių paslaugų naudojimu, nulemiančiu mažesnes išlaidas darbo užmokesčiui. Kitais žodžiais, bendrovės, eksploatuodamos pelno nesiekiančias prielaukas, savo veiklą vykdo pagal kitus kriterijus ir kitus veiksnius nei bendrovės, valdančios komercines prielaukas, todėl pirmųjų eksploatacijos sąnaudos yra akivaizdžiai mažesnės nei pastarųjų.

33 Trečia, Nyderlandų Karalystė tvirtina, kad ieškovės aiškiai neįrodė neigiamo poveikio, kurį jos patyrė kainų srityje. Be to, pavyzdžiui, komercinėje Naarden prielaukoje, kurią eksploatavo vienas iš darbo grupės narių, ne tikai kaina už nuolatinę švartavimosi vietą dešimties metrų ilgio laivui buvo didesnė nei vidutinė kaina Nyderlanduose už tokio pobūdžio vietą, bet taip pat iš šios darbo grupės nario metinių ataskaitų matyti, kad šiuos pastaruosius metus buvo gauta pelno. Šioje prielaukoje buvo sudarytas laukimo sąrašas. Dar daugiau, bent jau bendrovė, eksploatuojanti vieną iš nagrinėjamų komercinių prielaukų, Jachthaven Strand-Horst, esančią Ermelo, didino savo kainas kiekvienais iš pastarųjų trejų metų.

34 Dėl darbo grupės teisės pareikšti ieškinį Nyderlandų Karalystė pirmiausia nurodo, kad atsižvelgiant į tai, jog pagalba neturėjo poveikio darbo grupės narių padėčiai

rinkoje, darbo grupė negali būti laikoma turinčia specialų statusą 1963 m. liepos 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Plaumann prieš Komisiją* (25/62, Rink. p. 197) prasme.

35 Be to, Nyderlandų Karalystė tvirtina, kad kalbama apie neoficialią grupę, kuri nebuvo sukurta pagal tinkamai notariškai patvirtintą dokumentą. Todėl atsižvelgiant į BW, ji negali pareikšti kolektyvinio ieškinio Nyderlanduose.

36 Dėl darbo grupės narių teisės pareikšti ieškinį ieškovės atsako, kad jos yra konkrečiai susijusios EB 230 straipsnio prasme. Jų manymu, iki šiol atsakant į klausimą, ar jos yra konkrečiai susijusios, niekuomet nebuvo reikalaujama atsižvelgti į konkurentų padėtį rinkoje. Šiuo klausimu jos remiasi 2004 m. sausio 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimu *Thermenhotel Stoiser Franz ir kt. prieš Komisiją* (T-158/99, Rink. p. II-1).

37 Darbo grupės nariai konkrečiai konkuruoja su Enkhuizen ir Nijkerk pramoginių laivų priplaukoms ir potencialiai su Wieringermeer dėl prisišvartavimo vietų nuolatiniam laikymui arba vienai dienai pasiūlos pramoginių laivų savininkams ar nuomininkams. Gavusios pagalbą nagrinėjamos pramoginių laivų priplaukos galėjo pasiūlyti prisišvartavimo vietas geresnėmis kainomis, o tai apsunkino darbo grupės narių konkurencines galimybes. Ieškovės mano, kad ginčijamu sprendimu leidžiama toliau tęstis situacijai, kurioje iškraipoma konkurencija.

38 Per posėdį ieškovės patvirtino, kad dėl mažesnių kainų, nustatytų pelno nesiekiančiose pramoginių laivų priplaukose, bendrovių, eksploatuojančių komer-

cines prieplaukas, pelno marža buvo nedidelė ir todėl kai kurios iš jų turėjo nutraukti savo veiklą. Ieškovės nurodė, kad tinkamo komercinės prieplaukos eksploatavimo atveju rentabilumas turėtų siekti bent 7–10% investuoto kapitalo. Šiuo atveju rentabilumas buvo apie 4%.

39 Dėl darbo grupės narių vaidmens ieškovės tvirtina, kad jos aktyviai dalyvavo administracinėje procedūroje. Jos ne tik teikė papildomą informaciją ir atsakinėjo į Komisijos klausimus, bet taip pat, Komisijai paprašius, pateikė savo pastabas dėl Nyderlandų valdžios institucijų ir Komisijos pasikeitimo laiškais.

40 Dėl darbo grupės teisės pareikšti ieškinį ieškovės nurodo, kad 2000 m. kovo 15 d. sudarytos darbo grupės pagrindinis tikslas buvo apginti komercinių pramoginių laivų prieplaukų interesus ir kovoti prieš nesąžiningą konkurenciją. Pagal Nyderlandų teisę darbo grupė yra asociacija BW 2 knygos 26 straipsnio prasme ir šiuo pagrindu ji turi juridinio asmens statusą, todėl nebūtinai notariškai patvirtintas dokumentas ar registracija bendrovių registre. Tai, kad ji turi ribotą veiksmumą pagal Nyderlandų teisę ir šiuo pagrindu ji, pavyzdžiui, negali imtis konkretaus kolektyvinio veiksmo BW 3 knygos 305a straipsnio pagrindu, su šia byla nesusiję.

41 Dėl konkretaus poveikio darbo grupei ieškovės nurodo, kad minėto sprendimo *Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum prieš Komisiją* 65 ir 66 punktuose Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad asociacija turėjo teisę pareikšti ieškinį vien tik tuo pagrindu, jog ji aktyviai dalyvavo prieš priimant sprendimą vykusioje formalioje procedūroje bei neformaliose diskusijose (būtent pateikdama ataskaitas ir būdama naudingos informacijos šaltiniu).

- 42 Per posėdį ieškovės pridūrė, kad pagal 1995 m. liepos 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *AITEC ir kt. prieš Komisiją* (T-447/93, T-448/93 ir T-449/93, Rink. p. II-1971) ir minėtą sprendimą *Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum prieš Komisiją* grupė, kuri, remdamasi savo tikslais ir veikla, atstovauja savo nariams ir gina jų interesus, savo narių vardu gali pareikšti ieškinį.
- 43 Ieškovės daro išvadą, kad atsižvelgiant į tai, jog darbo grupės nariai gali būti laikomi tiesiogiai ir konkrečiai susiję su ginčijamu sprendimu EB 230 straipsnio ketvirtosios pastraipos prasme, turi būti laikoma, kad darbo grupė yra taip pat su juo susijusi.
- 44 Be to, nuo procedūros pradžios Komisija pripažino darbo grupę kaip tarpininkę. Dar daugiau, ieškovės tvirtina, kad, siekdami išvengti bet kokio ginčo dėl darbo grupės pateikto ieškinio priimtimumo, įvairūs nariai kartu pasirašė po ieškiniu.
- 45 Komisija atsakydama pabrėžia, kad ieškovės, remdamosi minėtu sprendimu *Thermenhotel Stoiser Franz ir kt. prieš Komisiją*, neatsižvelgė į pagrindinį skirtumą tarp šios ir nagrinėjamos bylos, tai yra į tai, kad šioje byloje buvo pradėta formali tyrimo procedūra (EB 88 straipsnio 2 dalis), tačiau ji nebuvo pradėta byloje *Thermenhotel Stoiser Franz ir kt. prieš Komisiją*. Kaip ir Teisingumo Teismo praktika byloje *Cook ir Matra* (1993 m. gegužės 19 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Cook prieš Komisiją*, C-198/91, Rink. p. I-2487, ir 1993 m. birželio 15 d. Sprendimas *Matra prieš Komisiją*, C-225/91, Rink. p. I-3203), minėtas sprendimas *Thermenhotel Stoiser Franz ir kt. prieš Komisiją*, kuris daro nuorodą į šiuos sprendimus, negali padėti šiuo atveju, nes šioje byloje ieškovės turėjo galimybę pateikti savo argumentus administracinės procedūros metu.

46 Į ieškovių tvirtinimą, kad jų ribotas veiksnumas nesusijęs su šia byla, Komisija atsako, jog ieškovės užmiršta tai, kad asociacijų, kurių įsteigimo aktas nepatvirtintas notariškai, kompetencijos apribojimas susijęs su jų galimybe pareikšti ieškinį. BW 3 knygos 305a straipsnis yra taikytinas tiek, kiek jis nustato, kad tik asociacijos, turinčios visišką veiksnumą, gali savo narių vardu pareikšti ieškinį. Taigi darbo grupė to padaryti negali. Būtent dėl šio apribojimo darbo grupės veiksnumo nepakanka, kad jai būtų suteikta teisė pareikšti ieškinį. Komisijos manymu, tai, kad *de facto* asociacija pateikė skundą ar dalyvavo administracinėje procedūroje Komisijoje, neturi jokios reikšmės.

47 Be to, Komisija tvirtina, kad teisės pareikšti ieškinį suteikimas tokioms grupėms kaip „darbo grupei“, kurių teisinis statusas nėra aiškiai apibrėžtas, prieštarauja veiksmingos proceso eigos principui.

48 Dėl rėmimosi minėtu sprendimu *Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum prieš Komisiją* Komisija per posėdį nurodė, kad Teisingumo Teismas, kuriam buvo pateiktas apeliacinis skundas, savo 2005 m. gruodžio 13 d. Sprendime *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum* (C-78/03 P, Rink. p. I-10737), nusprendė, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą nusprenddamas, kad nagrinėjama asociacija yra konkrečiai susijusi.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

49 Reikia priminti, kad, pagal EB 230 straipsnio ketvirtąją pastraipą, fizinis ar juridinis asmuo gali pateikti ieškinį dėl sprendimo, skirto kitam asmeniui, tik jei šis sprendimas yra su juo tiesiogiai ir konkrečiai susijęs. Kadangi ginčijamas sprendimas buvo skirtas Nyderlandų Karalystei, reikia išnagrinėti, ar ieškovės atitinka šias dvi sąlygas.

- 50 Pirmiausia reikia išnagrinėti darbo grupės narių teisę pareikšti ieškinį ir, antra, pačios darbo grupės teisę pareikšti ieškinį.

Dėl darbo grupės narių teisės pareikšti ieškinį

- 51 Dėl klausimo, ar darbo grupės nariai yra konkrečiai susiję su ginčijamu sprendimu, Pirmosios instancijos teismas nurodo, kad pagal nusistovėjusią teismų praktiką matyti, jog kitas subjektas nei tas, kuriam skirtas sprendimas, gali remtis tuo, kad teisės aktas yra konkrečiai su juo susijęs, tik tuomet, kai šis jį paveikia dėl jo ypatingų požymių arba faktinių aplinkybių, kurios jį išskiria iš kitų asmenų, ir todėl jį individualizuoja taip pat kaip ir asmenį, kuriam šis aktas skirtas (minėtas Teisingumo Teismo sprendimas *Plaumann prieš Komisiją*, p. 223, ir 2000 m. gegužės 23 d. Sprendimo *Comité d'entreprise de la Société française de production ir kt. prieš Komisiją*, C-106/98 P, Rink. p. I-3659, 39 punktas; 1995 m. balandžio 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *ASPEC ir kt. prieš Komisiją*, T-435/93, Rink. p. II-1281, 62 punktas).
- 52 Kadangi ginčijamas sprendimas buvo priimtas užbaigus formalaus tyrimo procedūrą pagal EB 88 straipsnio 2 dalį, reikėtų priminti, kad pagal Bendrijos teismų praktiką toks sprendimas laikomas konkrečiai susijusiu su įmonėmis, dėl kurių buvo pateiktas skundas, kuris buvo pagrindas pradėti procedūrą, ir kurios pateikė pastabas, nulėmusias procedūros eigą, jeigu ginčijamo sprendimo objektu esanti pagalba iš esmės padarė įtaką jų padėčiai rinkoje (1986 m. sausio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Cofaz ir kt. prieš Komisiją*, 169/84, Rink. p. 391, 24 ir 25 punktai bei 1998 m. rugsėjo 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *BP Chemicals prieš Komisiją*, T-11/95, Rink. p. II-3235, 72 punktas).
- 53 Tokia reikšminga įtaka nelaikytina vien ta aplinkybė, kad nagrinėjamas sprendimas galėjo paveikti atitinkamoje rinkoje egzistuojančius konkurencijos santykius ir kad atitinkama įmonė kaip nors konkuravo su ta įmone, kuriai ginčijamu sprendimu

buvo suteikta pagalba (žr. šiuo klausimu 1969 m. gruodžio 10 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Eridania ir kt. prieš Komisiją*, 10/68 ir 18/68, Rink. p. 459, 7 punktą). Taigi įmonei nepakanka remtis vien argumentu, kad ji konkuruoja su įmone, gavusia naudos iš nagrinėjamos priemonės, tačiau, be to, ji turi įrodyti ir didelį poveikį jos padėčiai rinkoje (žr. šiuo klausimu minėto sprendimo *Comité d'entreprise de la Société française de production ir kt. prieš Komisiją*, 40 ir 41 punktus).

54 Šioje byloje reikia išnagrinėti, koku mastu ieškovių dalyvavimas pagal EB 88 straipsnio 2 dalį pradėtoje procedūroje ir poveikis jų padėčiai rinkoje gali jas konkrečiai išskirti pagal EB 230 straipsnį.

55 Visų pirma akivaizdu, kad darbo grupė savo narių vardu inicijavo administracinę procedūrą, kuri vyko Komisijoje. Šiuo tikslu ji kelis kartus teikė papildomos informacijos apie kelias pelno nesiekiančias pramoginių laivų prieplaukas, kurios, jos manymu, gavo valstybės pagalbą. Tačiau, pradėjus šią procedūrą, ji nusiuntė tik laišką, kuriame nebuvo nei naujos informacijos, nei papildomų svarbių faktų.

56 Antra, kalbant apie didelį poveikį ieškovės padėčiai rinkoje, visų pirma primintina, kaip matyti ir iš minėto sprendimo *COFAZ ir kt. prieš Komisiją* 28 punkto, kad, nagrinėdamas priimtino klausimą, Bendrijos teismas neturi galutinai nuspręsti dėl ieškovės ir įmonės, kuriai buvo suteikta pagalba, konkurencinių santykių. Šiomis aplinkybėmis ieškovės tik turi tinkamai nurodyti priežastis, dėl kurių Komisijos sprendimas gali pažeisti jų teisėtus interesus, iš esmės paveikdamas jų padėtį nagrinėjamoje rinkoje.

- 57 Kalbant apie šį atvejį, reikia pripažinti, kad ieškovės nepateikė jokio įrodymo, kad būtų galima nustatyti jų padėties pramoginių laivų priplaukų rinkoje ypatingumą.
- 58 Priešingai, ieškovių nurodytas argumentas, anaipol neįrodantis, kad jos yra konkrečiai išskirtos, parodo, kad jos galbūt yra susijusios taip pat kaip ir kiti konkurentai. Iš tiesų ieškovės tvirtina, kad ginčijamos pagalbos priemonėmis buvo padarytas poveikis jų rentabilumui tiek, kiek bendrovės, vykdančios veiklą nagrinėjamosiose nekomercinėse pramoginių laivų priplaukose, dėl šių priemonių gali išnuomoti praplaukiantiems pramoginiams laivams vietas mažesnėmis kainomis nei komercinėse pramoginių laivų priplaukose.
- 59 Tačiau reikia pripažinti, kad ieškovės konkrečiais įrodymais, pavyzdžiui, apyvarta prieš nagrinėjamas priemones ir po jų, neparodė, kad šios priemonės galėjo iš esmės paveikti jų padėtį nagrinėjamoje rinkoje.
- 60 Be to, per posėdį Komisija ir Nyderlandų Karalystė nurodė, kad ieškovės atstovauja tik šešiomis iš apytiksliai 1200 pramoginių laivų priplaukų, veikiančių Nyderlanduose (žr. ginčijamo sprendimo 49 punktą). Šių duomenų ieškovės neginčijo. Jos atstovauja tik nedidelei priplaukų, kurios potencialiai galėtų būti susijusios su nagrinėjama pagalba, daliai. Tokioje situacijoje kiekviena iš ieškovių turėtų įrodyti, kuo vienai ar kitai priplaukai suteikta pagalba galėtų pakenkti jos veiklai, pavyzdžiui, klientų praradimu ar pelno maržos sumažėjimu.

61 Be to, Nyderlandų Karalystė per posėdį, neprieštaraujant ieškovėms, nurodė, kad ginčijamos pagalbos priemonės neturėjo poveikio kainoms, nustatytoms komercinėse Naarden ir Ermelo prielaukose. Dėl komercinės Naarden prielaukos pirmiausia reikia nurodyti, kad kaina už nuolatinę prisišvartavimo vietą dešimties metrų ilgio laivui buvo didesnė nei vidutinė kaina Nyderlanduose šio pobūdžio vietai (žr. *Waterrecreatie Advies* ataskaitą, perduotą Nyderlandų valdžios institucijų Komisijai administracinės procedūros metu). Antra, remiantis šios komercinės prielaukos metinėmis ataskaitomis, joje veiklą vykdanči bendrovė pastaraisiais metais gavo pelno. Galiausiai šioje prielaukoje buvo sudarytas vietų laukimo sąrašas. Dėl komercinės Ermelo prielaukos Nyderlandų Karalystė, neginčijant ieškovėms, tvirtina, kad ši prielauka padidino savo kainas pastaruosius trejus metus. Šie duomenys negali pagrįsti ieškovių argumento, kad ginčijamos pagalbos priemonės turėjo poveikio jų rentabilumui.

62 Ieškovių nuoroda į pirmiau minėtą sprendimą *Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum prieš Komisiją*, pagal kurį asociacijos pareikštas ieškinys yra priimtinas tik tuo atveju, jeigu keli jos nariai tiesiogiai konkuruoja su ginčijamos pagalbos gavėju, yra netinkamas, nes anoje byloje sprendimas buvo priimtas tik užbaigus preliminarų tyrimą (EB 88 straipsnio 3 dalis). Todėl šioje byloje ieškovės jokiū būdu negali remtis Bendrijos teismų praktika, pagal kurią tuo atveju, jeigu Komisija, nepradėjusi formalaus tyrimo proceso, atlikdama preliminarų tyrimą, pripažįsta, kad valstybės suteikta pagalba yra suderinama su bendrąja rinka, laikoma, kad EB 88 straipsnio 2 dalies prasme suinteresuotos šalys, formalaus tyrimo procese pasinaudojusios procesinėmis garantijomis, yra konkrečiai susijusios su tokiu sprendimu (žr. šiuo klausimu minėto sprendimo *BP Chemicals prieš Komisiją* 82 ir 89 punktus).

- 63 Iš viso to, kas pasakyta, išplaukia, kad ieškovės nesugebėjo įrodyti, jog ginčijamas sprendimas yra konkrečiai su jomis susijęs, t. y. palyginti su kitais rinkos dalyviais, jas paveikia ypatingai, tarsi jos būtų ginčijamo sprendimo adresatai.
- 64 Taigi ieškinys turi būti pripažintas nepriimtas, kiek jis susijęs su darbo grupės nariais, nesant reikalo nagrinėti, ar jie yra tiesiogiai susiję su ginčijamu sprendimu.

Dėl darbo grupės teisės pareikšti ieškinį

- 65 Pirmosios instancijos teismas nurodo, kad įmonių asociacijos, kuriai nėra skirtas ginčijamas sprendimas, ieškinys dėl panaikinimo gali būti priimtinas tik dviem atvejais. Pirma, kai asociacija, pateikdama savo ieškinį, pakeičia vieną ar kelis narius, kuriems ji atstovauja, su ta sąlyga, kad pastarieji patys galėjo pareikšti priimtina ieškinį. Antra, dėl tokių ypatingų aplinkybių, kaip antai galimas jos vaidmuo procedūros, skirtos priimti sprendimui, kurį prašoma panaikinti, metu (žr. šiuo klausimu 1996 m. gruodžio 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *AIUFFASS ir AKT prieš Komisiją*, T-380/94, Rink. p. II-2169, 50 punktą ir 1999 m. vasario 11 d. Sprendimo *Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen ir Hapag-Lloyd prieš Komisiją*, T-86/96, Rink. p. II-179, 56 ir 57 punktus bei cituotą teismų praktiką).
- 66 Šioje byloje Pirmosios instancijos teismas 63 punkte jau nusprendė, kad darbo grupės nariai nebuvo konkrečiai susiję su ginčijamu sprendimu. Todėl darbo grupė neturi būti laikoma tinkamu vieno ar kelių jos narių pakeitimu.

- 67 Taigi reikia išnagrinėti, ar teisė pareikšti ieškinį gali būti pagrįsta ypatingomis aplinkybėmis.
- 68 Pirmosios instancijos teismas mano, kad nors darbo grupė veiksmingai dalyvavo procedūroje, kurioje buvo priimtas 2003 m. spalio 29 d. sprendimas, vien tik šio dalyvavimo nepakanka norint suteikti jai teisę pareikšti ieškinį pagal Bendrijos teismų praktiką sprendime *Van der Kooy ir CIRFS* (1988 m. vasario 2 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Van der Kooy ir kt. prieš Komisiją*, 67/85, 68/85 ir 70/85, Rink. p. 219, ir 1993 m. kovo 24 d. Sprendimas *CIRFS ir kt. prieš Komisiją*, C-313/90, Rink. p. 2125). Taip pat kaip Pirmosios instancijos teismas nurodo 1996 m. birželio 5 d. Sprendime *Kahn Scheepvaart prieš Komisiją* (T-398/94, Rink. p. II-477, 42 punktas), vien tik faktas, kad ieškovas Komisijai pateikė pareiškimą ir dėl to su Komisija susirašinėjo bei posėdžiavo, negali reikšti pakankamų aplinkybių, leidžiančių išskirti ieškovą iš visų kitų asmenų, ir todėl suteikti jam tokį statusą, kai jis gali pradėti procesą dėl bendros pagalbos schemos.
- 69 Aplinkybės, kad asociacija įstoja į Komisijos procedūrą pagal Sutarties nuostatas, reglamentuojančias valstybės pagalbą, siekdama apginti savo narių kolektyvinius interesus, savaime nepakanka, pagal Bendrijos teismų praktiką siekiant nustatyti asociacijos *locus standi* (minėto sprendimo *Arbeitsgemeinschaft Deutscher Luftfahrt-Unternehmen ir Hapag-Lloyd prieš Komisiją*, 60 punktas).
- 70 Ieškovės byloje, kuriose priimti sprendimai *Van der Kooy prieš Komisiją* ir *CIRFS prieš Komisiją*, atliko iš esmės svarbesnį vaidmenį procedūroje, lėmusioje šiose bylose ginčytų priemonių priėmimą nei paprasčiausias darbo grupės dalyvavimas šioje byloje.

- 71 Byloje, kurioje priimtas minėtas sprendimas *Van der Kooy ir kt. prieš Komisiją*, Teisingumo Teismas nusprendė, kad *Landbouwschap*, kaip derybininkė dėl dujų tarifų, aktyviai dalyvavo EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytoje procedūroje, Komisijai pateikdama pastabas raštu ir procedūros metu artimai bendraudama su atsakingais pareigūnais. Ji buvo viena sutarties šalių, kuri nustatė Komisijos nepripažintą tarifą ir šiose pareigose Komisijos sprendime buvo keletą kartų paminėta.
- 72 Ieškovės vaidmuo byloje, kurioje priimtas minėtas sprendimas *CIRFS ir kt. prieš Komisiją*, taip pat buvo esminis. CIRFS buvo asociacija, kurios nariai, be kita ko, buvo pagrindiniai tarptautiniai sintetinio pluošto gamintojai. Dėl šių gamintojų interesų ji siekė daugelio tikslų, susijusių su Komisijos apibrėžta sektoriaus reorganizavimo politika. Konkrečiai kalbant, ji buvo Komisijos partnerė įvedant bei pratęsiant ir pritaikant sektoriui taikomą metodą bei vedė derybas su Komisija, ypač jai pateikdama pareiškimus raštu ir su atsakingais departamentais palaikydama artimus ryšius.
- 73 Darbo grupės šioje byloje atvejis yra kitoks. Reikia konstatuoti, kad jos vaidmuo, kuris neviršija suinteresuotosioms šalims EB 88 straipsnio 2 dalimi pripažintų procedūrinių teisių, negali būti lyginamas su *Landbouwschap* ar CIRFS vaidmeniu minėtose bylose (žr. analogiškai minėto sprendimo *Komisija prieš Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum* 55–59 punktus).
- 74 Šiomis aplinkybėmis ieškinys taip pat turi būti pripažintas nepriimtinas tiek, kiek jis susijęs su darbo grupe.

75 Iš visų pirmiau pateiktų argumentų išplaukia, kad visas ieškinys yra nepriimtinas.

76 Kalbant apie Komisijos argumentą dėl darbo grupės teisės pareikšti ieškinį, Pirmosios instancijos teismas mano, kad nereikia priimti sprendimo šiuo klausimu, nes darbo grupės nariai nėra konkrečiai su juo susiję, o darbo grupė neįrodė, kad yra ypatingos aplinkybės, dėl kurių ji turėtų teisę pareikšti ieškinį.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

77 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. Kadangi ieškovės pralaimėjo bylą ir Komisija prašė priteisti bylinėjimosi išlaidas, jos padengia savo bei Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.

78 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 4 dalies pirmąją pastraipą Nyderlandų Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (pirmoji kolegija)

nusprendžia:

- 1. Atmesti ieškinį kaip nepriimtina.**
- 2. Ieškovės padengia savo ir Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas. Nyderlandų Karalystė padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

García-Valdecasas

Labucka

Trstenjak

Paskelbta 2006 m. rugsėjo 27 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kancleris

Pirmininkas

E. Coulon

R. García-Valdecasas